

litin esiopetuksen, yläkoulun ja lukion opetussuunnitelman muutokset 1.8.2026

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 16.06.2026 § 32
28/12.00.02/2026

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja Arne Ylipiha, puh 040 4833 732
arne.ylipiha@iitti.fi

Opetushallituksen muutosmääräysten myötä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet muuttuva 1.8.2026 alkaen. litin kunnan opetussuunnitelmat esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukion osalta tulee päivittää perusteiden mukaisiksi. litin kunnan perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat on viety ePerusteet-palveluun, johon opetushallitus päivittää opetussuunnitelmien valtakunnalliset perusteet ja niiden muutokset. Palvelussa julkaistut opetussuunnitelmat pysyvät lakisääteisinä ja ajan tasaisina. litin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman päivittämisestä vastaa varhaiskasvatuspäällikkö. Perusopetuksen opetussuunnitelmien kuntakohtaisten muutosten valmistelusta ovat vastanneet Kasvatus- ja opetusjohtajan nimeämä työryhmä, johon ovat kuuluneet Kausalan ja Kausan koulun rehtori, yläkoulun rehtori sekä kunnan erityisopetusta koordinoiva erityisopettaja. Muutoksia on käsitelty palvelualueen esihenkilöiden ja yksiköiden kokouksissa, sekä yläkoulun ja lukion aineryhmissä. Lisäksi oppilaita ja huoltajia on osallistettu opetussuunnitelman muutosprosessiin mm. litin kunnan omalla kyselyllä tammikuussa 2026, sekä Päijät-Hämeen seudullisella kyselyllä tammihelmikuussa 2026.

Esi- ja perusopetuksessa perusopetuslakia (1090/2024) on uudistettu keskeisenä tavoitteena vahvistaa varhaista ja ennaltaehkäisevää tukea oppilaille. Muutos vaikuttaa opetussuunnitelmien oppimisen ja esiopetukseen osallistumiseen / koulunkäynnin tukea koskeviin osioihin. Uuden lain voimaan tullessa kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistui. Kolmiportaisen tuen tilalle otettiin käyttöön ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsi-/oppilaskohtaiset tukitoimet. Annettava tuki säilyy, mutta sitä kehitetään ja tukimuotoja sekä tukitoimia järjestellään ja nimetään uudelleen. Tuen tasojen sijaan päätetään konkreettisista tukimuodoista ja -toimista, jolloin suunnitelmallisuus ja ennakointi korostuvat niin opetuksen järjestämisessä kuin päivittäisessä opetustyössäkin. Huomioitavaa on, että kolmiportainen tuki säilyy edelleen varhaiskasvatuslaissa, jolloin kolmiportaista tukea sovelletaan esioppilaiden kohdalla edelleen esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Osa esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen tue muutokseen liittyvistä kokonaisuuksista astui voimaan 1.8.2025 alkaen ja osa vasta siirtymäajan myötä elokuussa 2026.

Opetushallitus on antanut myös muutosmääräyksen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin liikunnallisen elämäntavan edistämisestä, joka on lisätty tavoitteeksi erityisesti osana toimintakulttuurin kehittämistä. Päivitetyt paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön näiltä osin 1.8.2026. Perusopetuksen ops-perusteissa päivityksiä on tehty lukuihin 3 ja 4. Lukua 3 on esimerkiksi päivitetty useissa kohdin vastaamaan perusopetuslain muutosta. Uusi toimintakulttuurin alaluku 4.2.3 käsittelee liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja paikallisesti päätettäviin asioihin (4.5) on omana kohtanaan lisätty, miten opetuksen järjestäjä toteuttaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja miten toteutumista seurataan, arvioidaan ja

kehitetään. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa osana esi- ja perusopetusta sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Lisäksi 1.8.2026 voimaan astuvat opetushallituksen muutosmääräykset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutoksista koskien suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää (S2), sekä valmistavan opetuksen lisäopetusta. Kyseiset muutosmääräykset eivät edellytä tässä vaiheessa kuntakohtaisia tarkennuksia. Lukiokoulutuksessa opetussuunnitelman perusteiden 2019 osalta opetushallitus on päivittänyt ePerusteisiin lukuvuoden 2025–26 aikana tekniset muutokset mm. koskien muutoksenhakumenettelyä sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmaa.

Lukuvuoden 2026–27 alusta opetussuunnitelmiin tehtävät muutokset 1.8.2026 alkaen:

- Tuen uudistuksen osalta perusopetuslain 4, 9, 20 i, 26 a ja 33 § muutokset sekä uudistettu oppivelvollisuuslaki astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen (LIITE 1-2):
 - o Tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja erityisen tuen henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat on päivitettävä lain 4 a luvun mukaisiksi viimeistään 31.8.2026
 - o Pidennetty oppivelvollisuus poistuu, päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta tehdään 1.8.2026 alkaen
 - o 4 § velvollisuus järjestää perusopetusta ja esiopetusta o 9 § opetuksen laajuus
 - o 20 i § koskee perusopetuksen järjestämistä oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella 1.8.2026 alkaen
 - o 26 a täsmentää esiopetukseen osallistumista varhennetun oppivelvollisuuden tilanteissa
 - o 33 § yhdenvertainen perusopetuksen järjestäminen koskien majoitusvelvoitetta
- POL 2 § mukainen Liikunnallisen elämäntavan edistäminen 1.8.2026 alkaen (LIITE 3)
- Muutosmääräys perusopetuksen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärien (S2) osalta 1.8.2026 alkaen
- Muutosmääräys perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetus perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen
- Iitin yläkoulun aineryhmien oppiainekohtaisia muutokset ja täsmennykset (LIITE 4)
- Iitin lukion aineryhmien oppiainekohtaiset muutokset ja täsmennykset (LIITE 5)
- Iitin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen (LIITE 6)

Kuntakohtaiset tarkennukset opetussuunnitelmiin löytyvät liitteistä:

- LIITE 1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen Iitin kuntakohtaiset kirjaukset 1.8.2026
- LIITE 2 Opetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella kuntakohtainen kirjaus 1.8.2026
- LIITE 3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen kuntakohtainen kirjaus 1.8.2026

- LIITE 4 litin yläkoulun opetussuunnitelman oppiainekohtaiset muutokset 1.8.2026
- LIITE 5 litin lukion opetussuunnitelman oppiainekohtaiset muutokset 1.8.2026
- LIITE 6 litin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen
- Linkit voimassa oleviin opetussuunnitelmiin:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/54588/perusopetus/tiedot>

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/ftnref8/opetussuunnitelma/11429754/lukiokoulutus/tiedot>

<https://www.iitti.fi/wp-content/uploads/2025/08/esiopetussuunnitelma-2025.pdf> (löytyy <http://www.iitti.fi/> esiopetus)

litin kunnan hallintosäännön mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää esi- ja perusopetuslain 15 §:n ja lukiolain 12 §:n mukaisten opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Kasvatus- ja opetusjohtaja esittelee kokouksessa litin kunnan esiopetuksen, litin yläkoulun sekä litin lukion opetussuunnitelmien muutokset 1.8.2026 alkaen.

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Arne Ylipiha

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä litin yläkoulun, lukion ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi kasvatus- ja opetusjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti.